Ochrona dla sygnalistów

Kategoria: Aktualności
Opublikowano: piątek, 22, październik 2021 15:38
Patrycja Grebla-Tarasek
Odsłony: 913

Do konsultacji publicznych trafił projekt ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenie prawa. Projekt ten stanowi wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenie prawa.

Zgodnie z założeniami ustawy osoby pracujące w podmiotach prywatnych i publicznych lub utrzymujące z nimi kontakt w związku ze swoją działalnością zawodową mogą w związku z taką pracą lub działalnością dowiedzieć się o zagrożeniach lub szkodach dla interesu publicznego, a działając jako tzw. sygnaliści, odegrać istotną rolę w ujawnianiu naruszeń. Rozwiązania krajowe powinny zatem zapewnić zrównoważoną i skuteczną ochronę osób zgłaszających naruszenia.

Objęte dyrektywą podmioty prawne mają obowiązek ustanowienia procedur, rozwiązań prawnych i organizacyjnych oraz wdrożenia narzędzi spełniających jej wymagania. W dyrektywie zapisano, że wyjątkiem w stosowaniu tych przepisów będą jednostki samorządu terytorialnego, które zamieszkuje mniej niż 10 tys. mieszkańców lub zatrudniające mniej niż 50 pracowników, o ile ustawodawca krajowy nie zdecyduje odmiennie. Jednak w projekcie ustawy nie pojawia się kryterium liczby mieszkańców, a jedynie kryterium liczby zatrudnianych pracowników. Zatem nowe przepisy obejmą większość gmin w Polsce.

Przewidziane w ustawie gwarancje i środki prawne będą przysługiwały osobie dokonującej zgłoszenia naruszenia, niezależnie od podstawy i formy świadczenia pracy (m.in. umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, prowadzenie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną, kontrakt menedżerski, wolontariat, staż i praktyka), w tym także świadczącej pracę na rzecz podmiotów, z którymi pracodawca utrzymuje relacje gospodarcze, jak wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy oraz innym osobom zgłaszającym informacje o naruszeniach w kontekście związanym z pracą, jak akcjonariusze i wspólnicy oraz członkowie organów osoby prawnej.

Zgłoszenia naruszenia prawa będzie można dokonać za pomocą wewnętrznych kanałów zgłoszeń utworzonych przez podmioty prywatne oraz publiczne, za pomocą zewnętrznych kanałów zgłoszeń do odpowiednich organów państwa oraz za pomocą ujawnienia publicznego. W projektowanej ustawie zostaną określone wymagania dotyczące utworzenia oraz organizacji wewnętrznych i zewnętrznych kanałów (procedur i rozwiązań organizacyjnych) zgłaszania naruszeń oraz zasady dokonania ujawnienia publicznego.

Pracodawca będzie obowiązany zapewnić właściwą organizację przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń, w tym ochronę poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia i osoby, której dotyczy zgłoszenie.

Projekt zakłada przekazanie uprawnień i obowiązków instytucji centralnej Rzecznikowi Praw Obywatelskich. W jego gestii będzie leżało zarówno udzielanie informacji i wsparcia zgłaszającym naruszenia prawa, jak i przyjmowanie tzw. zgłoszeń zewnętrznych.

Z całością projektu można zapoznać się tutaj.

Phoca PDF